

Krzysztof Zaleski

"Martwa pogoda", Janusz Sławiński, "Teksty" nr 4 (1973) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 255

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SŁAWIŃSKI Janusz: Martwa pogoda. "Teksty" 1973 nr 4 s. 16-26.

Wysoka ocena, z jaką spotkały się opowiadania Marii Dąbrowskiej z tomu "Gwiazda zaranna" nie daje się dziś - zdaniem autora - utrzymać. Utwory te były dla ówczesnej krytyki zjawiskiem wybitnym, realizującym: a) "szacunek dla konkretności"; b) "zainteresowanie losami szarego człowieka"; c) "przedstawienie realiów społecznych Polski powojennej w sposób akceptująco-krytyczny"; d) "zbliżenie języka narracji literackiej do mowy potocznej". Tymczasem - jak dowodzi autor artykułu - poetyka takich opowiadań, jak "Trzecia jesień" czy "Gwiazda zaranna", oparta jest na zreformowanym modelu literatury tendencyjnej. Będąc bowiem zaledwie "ulepszeniem" jej schematycznych formułek, bynajmniej nie uchylały ich władzy nad warsztatem pisarza. O "myślowych i literackich słabościach" opowiadań z "Gwiazdy zarannej" zdecydowały następujące czynniki: dydaktyzm, "niewiara w wymowność materiału fabularnego", "brak zaufania do czytelnika".

BP/52/75

K.Z.

(II) SPOTKANIA LITERACKIE. Z dziejów powiązań polsko-rosyjskich w dobie romantyzmu i neoromantyzmu. Pod red. B. Galstera i J. Kamionkovej. Przy współudziale A. Piorunovej. Wrocław 1973, Oss., ss. 325, nrb.3, zł 60,-

Tom zawiera następujące rozprawy: R. Łużny: Polsko-rosyjskie związki literackie w pierwszych dziesięcioleciach wieku XIX a tradycje Oświecenia.- B. Galster: Przełom romantyczny w Polsce i w Rosji.- L. Suchanek: Wątek Lenory w balladzie polskiej i rosyjskiej (Mickiewicz, Żukowski, Katienin).- J. Świdziński: "Sonety krymskie", czyli sposób artystycznego "Złudzenia despoty".- Z. Grosbart: Puszkiniowskie tłumaczenia Mickiewicza a dzieje przekładu w Rosji. Dwie propozycje metodologiczne.- B. Mucha: Echa twórczości Lermontowa w literaturze polskiej lat czterdziestych XIX wieku.- H. Stochel: Historiografia Lelewela i Karamzina.- A. Dworski: Z dziejów zbliżenia kulturalnego rosyjsko-polskiego na początku XIX wieku. Polonia w czasopiśmie "Ulej".- M. Ingot: Rosja i Rosjanie w oczach polskich kaukazozyków..

BP/52/76

A.P.